

DÜŠEVNI LIST

Mesečne verske novine.

Vu iméni překmurske evang. žinjorije reditel
i vödávník: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopísi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhaja ednók na mēsec.

Naprejplačilo gorivzeme vsaki ev. dühovnik i vučitel.

Blájžena gvüšnost.

HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

Gda je záto Gospôd eta vöpyedao, gori je vzéti v nébo i seo je na desno Božo. (Mark. 16, 19.)

Tak mámo navádo praviti, da vera z radostjov napuni človeče srdcé i blájženost správi v žitki zemelskomi človeki. I tó je řesan istina, ali včasí pa lēko kcoj denemo, da edino v živoga, v vekivečnoga Kristuša položena vera oprávi svoje svēte čüde.

Blájženo gvüšnost si moremo spraviti od toga, da Jezuš živé i kralúje v nebésaj, kak nam tó svedoči nē samo vekivečna Boža řeč, nego tüdi zgodovina Njegovoga králevstva. Tam mámo Apoštolskoga Djánja knigo, v šteroj nájdemo zgodbo od Svétoga Dühá vövlańja na apoštole. Prvo risálsko čüdo je nē drügo, kak živoga Kristuša zmožno delo, kak gvüšnost one pravice, da je Kristuš Král, kí sedi na desnici Bogá Očé vsemogôčega. Tüdi zgodovina krščanske materé cérkvi, njéni boj i obládnost tüdi vse do deněšnjega dnéva tó glási: Kristuš živé!

Mi evangeličanci záto močno verjemo, da Kristušovoga v nébozastoplēnja svétek edno svéto istino glási vsem zemelskim vandrarom: Jezuš živé i kralúje v nebésaj. Tó blájženo gvüšnost si pa na svojega lastivnoga žívlēnja srobanje cimpramo. Krščanskoga človeka žitek tó svedoči, da nás lüdi Kristuš vsigdár sprevája po žitka pôti, od zibebe do škrinje i tüdi ešče dale,

sprevodí nás do lica, do obráza Božega. Či nás edna-edna Boža řeč posebno přime za düšo i pôti nájde v naše srdcé, jeli znáš zemelski vandrar, da je tá řeč od živoga Kristuša přišla i pred tóv řečjôv je On ôdpro tvojega srdcá vráta. Či se z veseljom napuni tvoje srdcé i Boží mir obime tvojo düšo, jeli znáš, da je tákšega hipa živi Kristuš hodo pri tebi i dao ti je za šenk svoje velike, blájžene dáre: mir, düševno svetlost, radost, trôšt i jákost. Ka bi bio tisti drági kinč, vrēdnost, šenk, štero ne prihája od Njege, štero ne dá Kristuš, té živi, vekivečni Kristuš. On se vsigdár, brezi počinka trüdi i dela za nás grēšne lüdi. Kloncka na naši dveraj, ednók z veseljom, drügôč z žalostjov, poslúhne našega zdühávánja kričéči glás i dá nam blájženi odgovor. Tó je nē sen, nego svēta gvüšnost, da Kristuš, náš lüblēni Odküpítel živé v nébi.

On nam pomága v deněšnjega žmetnoga žitka boji, ár On ščé i zná pomagati vsákomi, kí v Njem verje i se vüpa, ár je On vsemogôča lübézen.

Tí naš drági Jezuš, kí si v nébo odišao i dönok vse napuniš z svojov smilenostjov, hodi i prebivaj v naši srdcáj, boji našega žalostnoga žitka trôšt i obládnost.

Vsi poznamo imé Kolumbus Křištofa, kí je gorínajšao Ameriko. Té Kolumbus je nē poznáo počinka, nē se je bojava niti od nevarnoga morja, ár je on z nōvim svētom ščeo obogatiti Evropske národe. Gda je žé vse pripravleno meo za pôti,

túdi on je na ládjo stôpo i z etimi rečmi je vzéo slobód od svoji prijátelov, ki so na brégi stáli: „Nôvi svét iščem!“ I na pôť se je vzéo proti nôvomi světi.

Túdi tak more číniti vsáki krščanski človek. Potújmo na zemelskoga žitka morja zburkanom valôvji, ali svoje oči pa prizdignimo proti visíni, vsigdár višje i višje, tá do zvězd i túdi mi tó pravimo: Nôvi svét iščemo. Té nôvi svét so pa od Kristuša správiena nebésa.

„V etom poznamo, ka v njem ostánemo i on v nami; kâ nam je světoga Dúhá dao“.

(I. Jan. 4, 13.)

Ka je pravzaprav Sv. Dúh? Zgoránje reči sv. písma nam povéjo: S věti Dúh je dúh navzôčnosti boze milošče, dúh osébnoga bivanja Bože ličnosti, nosilec Bože môči i božánskoga žitka. On je tak z Bogom, kak sunčeni trák z samím suncom: či je doteknolo sunce po svojem tráki, šteri ž njega ide, to nájménšo kaplico rosé, štera se ovak niti na pamet ne vzeme, té se světi kak diamant. Tak túdi Sv. Dúh. Či světoga Dúhá mámo, té žujim vréd mámo túdi Božo mōč, Božo miloščo, Boži posvět, Boži žitek, Božo lúbézen i Božo diko. Záto za nás túdi valá to apoštolsko opominanje: Ne dresélte Božega světoga Dúhá, vu kom ste zapečáčení na dén odkúplenjá! Samo oni, erčé Pavel, kíkoli se od Dúhá Božega vodijo, té so Boži sínôvje. Záto

more naša vsákdéněšnja molitev bidti: „Hodi oh světi Dúh, tvoj glás būdi z támna blódnosti nás, na právo žitka modrōst. Odpri svetlosti vřetino i kâži božo istino, nam vandrarom na radost!“

Radosti pesem.

Vse, vse, ka vídijo oči
Vu lepoj rodníci,
Vse tó je nápravek Boži
Po njegovej misli:

Dájmo hválo, dájmo díko
Dobromi Bôgi,
Za vsa dobra, ka vdáblamo,
Milostivnomi!

Na nébi nam sunce světi,
I namali mēsec;
Nezračúnan šereg zvězdíc,
Kak prevnôgo svěčíc.

Dájmo hválo, dájmo díko i. t. n.

Tak je bilô tó od veka
I bode do veka;
Bôg je zmero pôť vō vsega,
Vsa so dela njegva.

Dájmo hválo i. t. n.

V sprotolětji se zelení
Tráva ino drevje,
Ptice spěvajo na věki,
Zuníjo včélice.

Dájmo hválo i. t. n.

Trê deklin hištôria.

Pisala Gyarmathy Žigmondova. — Poslovenčo Flisár Ján oš, vp. vučitel.

(Nadaljávanje.)

III. Čarna deklina.

3

Gda je ta mála, brítko se skuzěša deklina začútila, ka jo zezávajōč věč lúdi išče i proti njě se bližajo, se strahšívša je gori z-stolice skočila i brezi toga, ka bi si z svojov detěčov pámetjov kaj míslila, je v bēg vdánila. Kama de bēžala? — Je nē znála, samo je telko čútila, ka ráj vmerjé, kakpa ka bi tak cotava, do krvávoga poškrábana pred mater šla.

Bēžala je, bēžala i ednōk po skegjnja ogradi je vō na cesto pred edno málo hižo prišla, mále hiže dveri so odpréte bilé, na ogníjšči se je ništerna skalina nētila i žarila, ali tak poprijátelskom pozávajōč, ka je brezi vsega dvojúvnanja notri stōpila vu hižo.

— Ali ti mála Irmica, gde hodiš ti zdá? Irmica! tak je njō ešče nígdár níšče n oberkao . . . oh bár bi mi ešče ednōk tak prála! — I ta dobroga obráza, srědnje staros ženska njě je ešče ednōk právla:

— No, Irmica, ka se je z tebon zgōdilo Otečene so ti oči, obráz krvávi, gvant razčēsani. Odgovori moje drágo, ka se je zgōdilo z tebon

— Bēžali smo jas, pa Čillag i Sellō, a onívi sta hitrě bēžali i jas sem túdi tak štela. i med trnje sem spádnola . . . Gda sem nazá mlaki šla, — ár jas rada k-mlaki hodim, ár tam tak dobro! — vídla sem se vu vōdi i začala sem se jōkati; etak nemo šla pred mater oči, vsigdár sem si li tak míslila, potom se pa esi bēžala . . . ne pravte mi, ka naj odíder ár domō nebon šla . . . nikak nemo šla!

I pá se je brítko začala jōkati. Stára ženajo je tolila, dolí je jo zeprála, gvant je džnjě slékla.

Rôžice lepô dišijo,
Cvêtte se razvíja;
Vse stvaré se vršeniyo,
Jagode brniyo.

Dájmo hválo i. t. d.

Polodelec zemlô orjé,
V-njô sêja i sadi;
Štera njemi pôv prinesé,
Da v-zími negladi.

Dájmo hválo i. t. n.

V-leti se silje, travína
Osnávla i zori;
Bô za čí'eka, márho hrána,
Za vse Bôg skrb nosí!

Dájmo hválo i. t. n.

Príde jesén, vse prinesé;
Za delo i trúde;
Krúha, vína bô zavolè
Ino hráne drúge.

Dájmo hválo i. t. n.

K-koncovi nás tída zima
Vu híže prítisne;
Kí se je nê skrbó nika,
Pún de súkešine.

Dájmo hválo i. t. n.

Vu žími žénske predéjo,
Priskrbijo plátno,
Z-šterim tělo obláčimo
Da nebode nágo.

Dájmo hválo i. t. n.

Nê nam trbê kinčov, blága,
Nê paláš i gráda,
Kí za nebeska nemára,
Znjim te húdi láda.

Dájmo hválo i. t. n.

Ka valá prebrána hrána,
Čí nemamo zdrávja;
Bole naj bô ona prázna
I dūši nê kvárna.

Dájmo hválo i. t. n.

Ne bojdí sveklím gospôdom
Nevoščéa' i zéli;
Túj so nê zad'volní z šoršom,
Rêtkogda veselí.

Dájmo hválo i. t. n.

Gdare tí násladno vžívaš
Sén nočni, sladko spiš —
Kelko brige májo — jeí' znáš?
— Níti si nemisliš.

Dájmo hválo i. t. n.

Kém víče stojíjo níki,
Tém več májo mísli;
Níkak neprídejo k míri,
Okladjeni z skrbmí.

Dájmo hválo i. t. n.

Bojdí vsígdár zadovolen,
Bár v-nískoj stávi;
Vu pozvánji tvojem veren,
Nígdár nê gízdávi.

Dájmo hválo i. t. n.

— Nika se neboj, moje dète... Zašijem ti ga i tak vi lepô obě domô šle. I dokač je okôli deklíne brabrála, si je mislila, ka tó nika nedene, či se kaj malo zoságajo domá, ár jáko velkí rázloček činíjo med dvema detetoma. Vu vési je jáko raznešeno i dosta gučíjo razvúzdani jezicke, ka milostiva to lépo čér víše mere lúbí, cártá, to ovo pa odúřáva i pregánja. Pa je jo nê pregánjala, samo bi rada bila, či bi lepša bila; i tó želénje njê je vsígdár tam pred očmí bílô, kelkokolíkrát se je na tévi dvê deteti zgléd-nola, štero je ta čarna mála deklíčka vsígdár občútila i nasrdcé vzéla.

Ta stára ženska, vdovica je spoj v-réd správilá Irmo i čakála je, jeli de se domô nape-lávála? Nê se je, ní z ednov rečjôv. Dobro je do gojdne naj vse tak ostáne, tečas de njê po-vôli činila, kamčímár naj ednôk vu žítíki síroče čúti lúbéznost. V-nároča jo je vzéla i bôžála jo je.

— No, mála Irmica, ka ti náj narédi Želez-nova génika za večérjo? — Jas sem ešče túdi nê večérjala, vkúper vi jele. Istina, ka je moj móž samo eden kováč bío, ali jas sem záto poštena ženska, jeli te nebode sram z-menom pri ednom stoli jesti? I vsedugonê z gospôdom bodem jêla, šteri gospôd moj drági, vrli sín bode. Odličén vučénik je, vsáko leto knige dobi v-šenk, pa pêneze túdi. Glédaj, kak dosta kníg má žel — Kletí de že velkí díák, gospôd do njemi pravlí: Gospon Železen; v kollegiumi i domá vu vési do njemi túdi gospôd gúčali... I víš, mála Irma, kak je tó lepô, či štoj za zevčenost dobi „gospon“ imé. Čí bi ti ednoga brátšeka mēla, tístoga bi že vu šest, sedem lét starosti za gospôda titulálivali i tó bi tak ostalo, či bi se nika nebi včio. Ali mojega síná, či bi se nika nebi včio, bi ga vsáki páver „tí“ oberkao, níšče bi se ga nê víkao. Istina, ka smo edne fajte žnjími... Jas sem nê bíla z-pávěrskega roda,

Kakšé si je lůšna mladost,
Ona tůdi miné;
Vsi pridemo vu sprhlivost,
Lehne nam veseljé.

Dájmo hválo i. t. n.

Kak pá pride sprotolétje,
Vse se obzelení;
I gda bode gor'staněnje,
Tělo se pomladi.

Dájmo hválo i. t. n.

Živmo tak vsigdár vesélo,
Vu nedůžnom žitki;
Tak se nam nede trbelo
Od konca strahšiti.

Dájmo hválo i. t. n.

Srdca radi Bogá molmo,
Dobro nasledůjmo,
Sebé i drůge pošťůjmo,
Nika nezamůdmo.

Dájmo hválo i. t. d.

Tak nās Bōg náš blagoslovi
I svēt tůdi lůbo,
I gda pridemo k koncovi,
V- nēbi stan dobůmo.

Dájmo hválo, dájmo diko

Dobromi Bōgi

Za vsa dobra, ka vdáblamo,

Milostivnomi!

F. J.

MAXWELL ARTUR:

„Mér moj dám Vam...“

„Vsi trepečejo“, je pravo pred krátkim angleškoga orsága spodnje hiže predsednik. „Vsi trepečejo“ je ponůvo „i vsi kak da bi po strmnoj planini bežali v pogůbelnost“. I v istini se je dnesdén razširila po cělom světi misel, ka se z velikov náglostjov bližamo prōti konci i to celo té, gda vidimo naše kulture zaostánjenost. Edna neizgovorna bojazen, edna bojazen, štera nās ne půstí naprej, štere neizgovorna znaměnja se bodo skoron videla na nebeskom zhodi i štera z bojznostjov napunijo človeško srdcé.

„Vse nede dugo i mi mo samomorilci“ je pravo H. Wells. „Drůga bojna nenihá niti ednoga živoga človeka na zemli... i obišče vse obo-rožene národe, šterih civilácijo zatere za vedno“.

Tō je edna med nájvėkšimi bojzní, bojzen od drůge bojne. Vsaki dobro zná, gda prvi glás trombōte pozovė, teda toča i ogenj se bōdeta sipávala z nebès, kakše je človeško okō ešče nigdár né videlo. I té vihér brezi ščakůvanja pride, kak nika groznoga ino strašnoga, šteri vse preprávi, ka njemi na pōt stopi!

Dōnok je nē tō edina bojazen. V vnōgi orságaj se lůdjé od revolucije bojijo, drůgi od no-tránji nemirov, štere so ešče grozněše od grozne Španske bojne, ali kakšekoli drůgo medsebojno štůkanje.

Vůpazen, štera je nigda ešče cěli svēt goridržála po šteroj so se lůdjé trōštali zlátoga

ali zátó mi je nigdár nē bilō žao, ka sem kováča vzéla... No, mála Irma, tam v.láboški se pečé edno málo pišče, ka misliš, jeli boš zadovolna žnjim? ali ti pa ešče k-coj spečém eden pár palačint? — I kak je tō pripovedávala, je z čistim stolnjekom prestřla stol i dvá rōžnatniva tanjěra djála na njega. Irma se je sramežljivo odpovedávala, ka nede jěla, ali zátó je zmáhno trošila na rděče spečeno piščetino i nē je odvřnola vkraj od sébe friškoga toploga mlěka tůdi Potom je od vnōgoga joča i stráha obrůdjena, glavō doli nagnola na sto i zaspála je.

— Siroče málo dētece!... Bōg drági, zaká ga nelůbi mati i oča tůdi dosta nemára za njé! — No že te doli správim, moje pišče, pos-telem ti v-mojega drógoga siná potáčni štampek... naj se ti senja od njega, ka velki človek bode žnjega i naj ti senja tō vōdoprinesé, tak náj bode, Amen!

Na drůgo gojdno njé je notri prinesla friško mlěko, mujla jo je, počesala i vu vōspogladjeni gvant jo je lepō gori oblěkla i lůbeznivo njé je právla:

— Drůgōč me pá pogledni, či tak, ka si rada etě...

— Jáko sem rada... kak je lěpa eta mála hiža... tákša mála hiža je lěpa i dvorišče je tůdi málo, ono je tůdi lěpo... jeli bi Sellō i Čillag tůdi rade tū bilē?

— Nebi rade. One so se že k-velkomi dvorišči privadile, k-žřebetov ogradi; ali moje málo tele je rado eti, bār je pogledni, kak skáče.

Irma je tá bežála k lepomi bělomi teleti, obinōla njemi je šinjek i nikak je nē mogla od njega oditi. Gda jo je Železnova opominála, ka naj zdá že domō ideta i roditele pomirita, šteri se zagvůšno dosta starajo za njō, ta mála deklina je oblědila i jōkati je záčála:

vrěmena, ali ednoga lěpoga bláženoga žitka, se je dnesdén čisto zgúbila. Na mesto njě je prišlo čisto strěznenje, štero je vsakše flisanje za lěpim i dobrim porušilo. Konferenc'e za konferenciami, na šteri se obravňavajo vrástva tomi betežnomi světi, se z nŏvimi obečanji bojne, z trěznenji i obrambnimi guči skončavajo.

Tista glávna pŏt, štera je ščela k tomi zemelskomi paradížomi voditi, nás je odpelala v edno nerodovitno i nepreglědno pŭščavo. Mirovno i tiho jezero, štero je ščelo tŏ žědno lŭdstvo napojiti, stoji zdaj pred nami, kak ognjeni tábor. Vse tisto, ka je ešče ostalo — tŏ je grozen trepet pred prihájajŏčov pogŭbelnostjov.

V ednom tákšem smillŭvanje vrědnom vrěmeni kak sladko i dobro nam spádnejo reči našega Gospodna „Mér moj Vam dam . . .“ (Jan. 14, 27) Té mér je záto bio dání, naj z naši src preide vsáka bojazen. Té trŏšt z tistoga vŭst shájja, šteri na svojem večnom pravičnom trŏnuši kralŭje, „šteri vsigdár dobro čini“ i šteri pomali, ali gvŭšno svoje nakaněnje h konci doprinesě.

Světi dŭh, šteri nam z mirovnostjov napuni srdce, de nam na ponŭjanje. Drági človek, ki se morebiti preveč bojiš od prišestnosti, tŭdi Tebi Jezuš z nagovárjajočim glásom právi: „Mér moj Ti dam“.

Tŏ je tákša mirovnost, ki je nemoreš za nikše pěneze kŭpiti. Tŏ mirovnost smo dŏbili kak dár od Gospodna. Tŏ nam tŏ ščě posvedočiti, da moramo preveč veliko zavŭpanje meti

do svojega večnoga obdaritela. Ešče tŏ nam ščě praviti, naj se scěla vŭpamo vu njem, On skrbi za nás i vse tŏ, ka on naprávi, de nam na večn hasek.

No či je v světi velika nemirovnost i na nebeskom vzhodi se že pokažŭjejo znaměnja bojne, Jezuš sladtek glás, kak nebeski angelov-varitelov zově tiste, šteri njega lŭbijo i želějo. Té glás etak právi: „Záto sem vám eta gŭčao, naj vu meni mér máte. Na světi nevolu máte, ali vŭpajte se: jas sem obládao te světi!“ (Jan. 16, 33.)

Gda je Jezuš té reči pravo, teda je ešče svět kmičen bio, kak nŏč, Prŏti njemi so bilě obrnjene vse roké i malo za tém so ga rázpili, kak razbojnika. Ali njegovo srdcé je mirovno bilŏ i misel na njegovo obvládanje nepremagli-va. On je teda znao: „Obládam je!“ Té sladtek počinek i krasen sěn, šteri vsakše spoznanje i misel obvláda, naj bode naša mirovnost i vernost! Mi mámo zrok čakati na tŏ obvládanje, ár je tŏ isto vŭpanje dalŏ mŏč našemi Gospodni k obvládanji. Natŏ radost, štera njemi je bila pokázana je z lehkoto pretrpo smrt na križi.

Kakša radost je tŏ? Istinska, tŏ je tista radost, štera pride iz tistoga znánja, da na konci zmágo bode nad vsěmi protivniki, radost, z šterov bode glihni s svojimi zemelskimi prijáteli, radost nad preobnovlenim světom, štera ščista vse preobnovi, ka je grěh vničo i na nikoj djao.

Kristuš je naprě vido dično drŭgo svoje nazáj prihájanje, eden dŭg, šteroga nemre zata-

— Mama do jáko, jáko čemerni.

— Lepŏ vi ji prosile, naj nebodejo čemerni.

— Jas nevém tak lepŏ prositi, kak Margitka. Vidíte něna, jas sem hŭda, nevoščěna sem!

Železnova je vkŭp pŏčila z-dlanami:

— Nevoščěna! no, tŏ je bogme ně lepŏ! Pa či znáš ka si nevoščěna, teda zaká nepotereš vu sebi doli té hŭde náklonosti! Jeli bár, sestrici si za lepote volo nevoščěna?

— Zagvŭšno za tŏ. — Tak stoji delo, ka gda veselěč gládijo, bŏžajo Margitko, vsigdár tak mislim, bár bi jas tŭdi tak lěpa bila.

— I jelibár, tak misliš, da bi Margitka ně bila tak lěpa.

— Ně, tŏ nemislim . . . Samo ka sem nevoščěna, nevoščěna sem . . . Vsáki človek tak právi, ka se mi naobrázi káže tá grdost . . . či je tak, te dŏnok istina more biditi.

I na mále deklina poglědi on trdi poglěd,

šteri je rávno ně bio na njŏ vugoden, se je kmično bleščio.

Vdovica je probala polehčavati britkost deklina srdcé; ali ona je li vu toj misli bila, ka je nevoščěna, viditi se njě dá na obrázi; njŏ nišče nema rad i zdá se jáko, jáko bojí materé i rávno za toga volo nede šla nigdár domŏ!

Železnova se je prestráhšila i nika si je zmislila. Naprě je vzěla one knige, štere je njě sin ešče za osnovne šŏle dŏbo kak dár, v-nji lěpi kěpi jestejo, tečas de se lŏdila žnjimi deklina, dokeč de ona pri njě roditelaj hodila.

— No, Irmica, glědaj samo ete kěpe, ti bár ešče nevěš čteti, ali jas ti je precí razložim, one lěpe fabule, samo tečas čakaj, ka nazá pridem. Zdá mo po vodŏ běžala. — I za vėkše gvŭšnosti volo je v rŏke vzěla vrč i hitro je odhájala.

Mála deklina se je sploj vu kěpe vtonila i ně je na pamet vzěla, ka njě roditelje za hrbtom

jiti, gda oblečení z nebeskov díkov prinesé večno odkúplenjé tistim, štere je spreobrnno od greha i štere je obleko v oblěč istine i z korónov večne zmáge korunúvao.

Misel, da z zmágov bude obdarúvao vse svoje, kí vu njem verjejo, njemi je dála mōč, da je z mirovnostjov mogo pretrpeti svoje nážmetněše minute življenja.

Kristuš túdi nam ponúja to nezgovorno vŭpanje, po šterom moremo túdi mi kak On nad vsem biti močnejši, tak da nas nišče nede mogo oblādati rávno tak, kak je njega ně mogo. Po etomtoga bi túdi naše srdcé mirovno bilō. Vermo i vŭpajmo se vu Njem, kak v našem Vučitelj, šteri nás lěko odpela přek nájgrozněšega, nážmetněšega i teda si lejko delimo zmágo z njim. Vermo vu Njem i teda z njim bodemo sedeli na njegovom nebeskom tronuši. Či smo z Jezušom v življenji, tak bodemo na kráji tisti, šteri zmágajo, ár i On je zmágao. Kristušova mirovnost, štero on nam dáva, je v istini njegovoga Evangelijoma čistost, štera toli razburkano i nesrečno človečansko srdcé.

V toj kmičnoj vōri, štera nás k zádnejmi svetskomi preobrnjenj pela, se nam ně trbē bojati od lidí, niti od boja, niti revolucij, z ednov rečjov od níkoj ně, ka bi nam skmičilo přišestnost, mi se samo od Bogá mámo bojati i njemi dati díko, ár přišla je vōra njegove sōdbe.

Či se od Bogá bojimo i samo Njega čestimo i s celim srdcom se vŭpamo v Njem, teda

stojijo. Samo te se je trnok čūdúvala, gda se je mati k-njē nagnola i kŭšnola jo je.

Od toga hipa mao se je delo sploj přeměnilo.

Margitka je vsigdár pri njē bila, vkŭp sta se změnjale, obē sta vkŭp běžale notri k-roditeľom; istina, ka je ona ně bila tak omiljávajōča máčka, kak Margitka, ali záto túdi so jo ně glédali več tak hladno, kak do tega mao i ešče so jo túdi včási pobōžali, rávno tak kak ta ova. Ah, da so tō bláženj dněvi bili, štere Irma nigdár nepozábi i gda se njē vu mǐsli znōva zbŭdijo, de se njē tak vidilo, ka so tē pár lět ně bili dugši od ednoga leta; od ednoga bajavnoga, krátkoga, bliščěčega, toploga leta.

Obē sta drkale vkŭp z-zřebětima túdi i gda sta njima cukr přinesle, Irma je samo telko skřičala: No, kak prošta cukr? Na tō sta obē žerběti k-njima běžale, lěve nogé sta vugnole, tak dabi klěčati šfeie. Margitka je ně vŭpala na

je vsakša misel i žalost zbrisana z našega živlěnja i tá mirovnost, štera od Vsemogōčega shája napuni túdi naša srdca i z nami ostáne na veke. „Mér moj Vam dam . . .“ Kristuš Vam ponúja svoj mér!

Jeli ga vzememo?

Poslovenčo: RÁTKAI LÁSLÓ, vučitel, Horgoš.

Rátkai L.

Jezuš zové . . .

Ešče zdaj se čŭje krotko tebi
Hodi, človek, hodi, ne stoj;
Hod k Jezušj svojemi,
Ár je on odkŭpitel tvoj.

Vsigdár gostěše je vabilo,
Vsigdár glasněši je glás:
Hodi k Jezušj ponizno,
Samo pri njem dobro máš.

Mi te s skuzami prošimo
Zdaj, gde Te molimo;
Ka bode z nami teda,
Či na nás spádne večna lega.

„Ne boj se máll šereg, ár se je dopadnola Očl vašeml datl vām kráľevstvo“. (Luk. 12, 32)
Čl On nebl dao nam, ml je nebl dosěgnoll nlgdár i nebl je zaslŭžill. Tō je glávno, ka On dá, dá, dá! Záto pravmo Njemi z radostjov hválo i se nepreštlmávajmo z tēm, ka smo ml vredni. - Luther.

dláni tá ponújati cukr, bojála se je. Či bi ona túdi stvár tak rada mēla, bi se ně bojála.

Vu velikom ogradi na drevji i votlinaj vse ftičja gnězda, lěpe divje rōže, vu okōli mlaké rastěči nárasov, šerjá votlinaj bodōči vršeněči nōvi žitek je vse, vse pokazala Margitki, med šterim je vrēmen tak hitro odietelo, tak dabi přōti melo. — (Dale.)

Razširjávlimo Dŭševni List!

Keliko stáne Dŭševni List na edno leto? 20 dinárov. Tō je 100 cigaretlinov; 1 i pō litra vína cēna! Jeli se znáš odpovedati od 100 cigaretlinov, od poldrŭgi liter vína, naj skōz ednoga leta te goripolšče vu tvojem stanki Dŭševni List? Dim cigaretlina razpŭhneš vu ničes, víno doli-zkvápi po gŭti; blagoslov Dŭševnoga Lista pa ostáne.

Puconsko evang. fárno žensko društvo.

Puconsko fárno žensko društvo je po vüzmi na I. nedelo, apr. 24-ga melo svoje lätno rédno správišče vu cérkvi. Správišče so ob navzôčnosti vsé verníkov, ki so bilí pri Božoj slúžbi, Rátkai Vera predsednica ôdprli z pripravnim, lëpim govorom, šteroga glávne míslí so sledéče :

Z-hváladávajočim i vesélím srcom pozdrávlam vse tú navzôče, ki smo vküper prišli, naj posvetímó denëšnji dën našega društva sedemlëtíni obstoj. Na etom svëtom mesti se napunjava naša dúša z verov, vüpanjem i lübéznostjov do našega Vsamogočega Očo. Té trôje jákosti naj vodijo nás na tom svëti, në samo v míslí, v vüstaj, nego túdi v djánji, v našoj delavnosti ! Prosim od Vsamogočega nebeskoga Očo blagoslov na naše správišče. On nam naj dá svojo pomôč, stálno pobožnost vu veri i v dühi. On nam naj vužgé žítka posvét, da nás naj nevkaní ni grëh, ni svët, da si obdržímó naš najdragši kínc : našo vero, štero smo herballi od naši očákov. Kako nás opominajo ete svëte reči : „Drži, ka máš, naj ti níšče nevzeme korôno tvojo.“

Na veliko radost mi slúži, da vídim, ka je naše društvo i vsáka njëna kotriga navdüšena za svoje delo, ki je na pomôč našoj svëtoj materi cérkvi, gmáni i našim po svëti raztorjenim verebratom i sestram. Ta vküpná delavnost naj nás vodi neprestanoma na dobro našemi evang. vadlúvânji.

Prosim Väs, dráge čestnice i članice, bojmo Bogábojéče, vu njem se vüpajoče, verne, vrële i pobožne túdi na dale ! Naj bo naše delo sádarodno drëvo, šteroga sád naj naznánja, da vu boji krepko stojímó — nevčagamo, ár „Trdi grád je náš Bôg žmožni !“

Z-žalostnim srcom se spomním, da se nahájajo okôli nás tak zváni sektášje, ki odvráčajó naše lüdstvo od práve lübéznosti do naše cérkvi i njënoga čistoga včenjá. Prosim vse navzôče, da neniháte tá naše správišče i nedáte se zapelávití od nikoga. „Tak da protivník nede náš obládník, mi ga z Bôgom obládámó !“

Pozdrávlam naše nôve kotrige. Z boleznostjov se spomínám z tístí, štere je žítka i smrti Gospôd odzvaó od nás, nájbole z Zrinski Ane z Moščánc, za šterov 11 otrok plaka. Njí spômenek blájženi boj med nami. Z etím ôdprém naš rédny lëtíni gjülëš.

Po rázlični formálíni določilaj je Jonaš Karolina tajnica goríprečtëla zápisník prvëšega správišča.

Ár se je Celec Irëna blagajnica odselila z fare — správišče je njej iskreno zahválnost vadlúvalo za več lätno verno delavnost — so dom. dühovník prečteli naznanílo od blagajníškoga šafarüvanja v pretečenom leti. Navküpnoga notrijemánja je bilo 19.407 D 53 p, navküpnoga vödávánja pa 18.244 D 03 p. Društvo má pënez vküp 16.583 D 05 p. Edna pregledovalka je naznánjala, ká pënezni dnëvník i račun sta v popolnom rédi.

Furek Irena tajnica je prečtëla zápisník odborove seje, na podlági šteroga se je sklenolo, ka žensko društvo ob 10 letnici smrti Luthárove Fliszar Šarolte darüje na fundácijo nesprhlívoga venca 100 D ; znôvič dá pořárbatí vsa železne vráta betonske ograje pred cerkvením vrtom : eden nôvi tepih kúpi vu sakrestíjo ; ednomi verebratí z 11 nepreskrblenímí otroci darüje 100 din ; ednoj sрмаškoj betežnoj materi pa 50 din ; Gustav Adolfa društví 400 din podpore ; pôleg mogočnosti vu cërkev kürjávó správi ; članarina nadale ostane dotëšnja.

Správišče odobrí, ka se je z društvene gase 4.838 din vöpláčalo na podugšanje železo betonske ograje pred cerkvením vrtom. Tak za eto delo, kak za 10.000 din posojila fari, so dühovník ženskómí društví lepo zahválo vadlúvali.

Na mesto odseljene pënezníkoyce si je društvo vküpglášno zëbralo za nôvo pënezníkoyco Vljai Mário odborníco z Lemerja.

Predsednica so se potom zahválii vsëm, kí se vu krôži društva vkomtáli trüdíjo i z etímí zdühávajóčímí rečámí so zaklüčili správišče : „Dáj nam, oh Gospodne, vrëlost, potrpílvost i Kristušovo lübéznost ; pomagaj i podpëraj nás z Tvojím sv. Dühom, da kak dobri delavci slúžímó Tebí na díko, našoj drágoj cérkvi pa na poštenjë !“

Zdá se je začno svëtešnji program. Franko Karolina je preveč lepo solo popëvala : „Jezuš, tí náš voj“ pesem, na harmoníumí so jo sprevájali Jonaš Štefan katehet. Rátkai Ôdôn andrëski šolski upravíteo so predávánje meli od etoga : „Vera naša i vzgoja decé.“ (Drügoč objávímó eto predávánje. Red.) Franko Šárika je z globokím čütóm deklamálivala : „Svéta večërja Leonardo da Vincíja“ pesem. (Drügoč objávímó eto pesem. Red.) Po zaklüčnoj molitvi dühovníka je popëvani prvi veršúš „Radosti skuza polejva“ pesme. Z-tem se je dokončala cëla ôsvetnost.

Či je Kristuš zdaj li slab, bode ešče On močen ! Spuni svoje delo !

Luther.

Brez Kristuša níšče nemore dobiti obeseljávánja.

Luther.

Nika z-Rusije temnosti.

(Poslov. FLISÁR JÁNOŠ.)

„Báckai Napló“ (1938. febr. 8. štev. 39.) nasledujavjôc piše :

Zdaj je dána vö sovjeta kulturánšna štatistika, štera nam povê, ka je v-Moskva váraši pred svetovnov bojnov 1680 cerkvéo bilô, dnesdén ji pa samo dvajseti jeste. Te ove so ali predelane, ali pa zničene, ár so dosta stári cerkvéo sporúšiti dáli. Edno hérešnje, više dvêsto lét staro močne postáve církev so za kratšíšega dela volo z-dinamitom razpôdrli i porúšili. Samô od sébe se razmi, ka so jo prvlé od kinčov i drágotin spráznilí. Rusoske cerkvi so od več stotin mao z-dosta dráginmi okinčane i osnájžene bilê, (záto so túdi komunisti bogat porob dôbili žnjí.) Te ove cerkvi so za klúbov dôme, mozie, skladárnice, kasárne, ali za teátre dáli predelati, tak kak so na koj pripravnéše bilé. Komunistov cil je bio, naj pred verníkmi církev za odúrno i za norčárvanja hrambo postávjí i z-svojim gnúsnim delom posvedočíjo, ka se one na dosta bole hasnovitéše (?) cile lehko ponúcajo. — One cerkvi, vu šteri so pobožne dúše klečêč Bogá molile, svojo dúhovno potrebčino potrdjávale ; vu šteri ráni zorjaj so mílo doneli zvónôvje i túžne rusoske liturgie pesmi se glásile, so pôleg svojega nečístoga komunističnoga mišlênja na hasnovitéša dela (?) ponúcali : pred oltármí so vu velikom račúni pune žakle grmade sklali, te drúge prestore církví so na delavnic i veselic mêšta razdêlilí i núcajo. Štatistika tô delo tak šcê ža spravičano pokázati : ka z-1680 cerkvéo ešcê itak 20 jeste, štere so zadosta za dúhovno potrebčino.

Dnesdén tak v-Moskvi 20 cerkvéo i 20 popév jeste, kí samo vu té mêtaj smêjo mešúvati, vse drúge církevne ôpravice so njím prepovêdane. Pop nesmi zdávati, na sprévod idti i ka je pred vere vrêlim rusom to nájvékše vrêdnostl, — nesmej posebni híž i hramôv žegnjávati, blagoslávlati ; na brútv pa uprav nesmi stôpiti.

Té prepovêdbe so pa za toga volo, naj i ešcê od tej 20 cerkvéo túdi odtúhíjo verníke. Ár či pobožno občútnêje z-lúdi srdc miné, ešcê i tej 20 cerkvéo nede trbelo. — Tô z-računmi valón modrúvanje pa edno veliko zménkanje, vkanenje má, štero z-toga stójí, ka z-notrêšnje, od rodjenjá vu človeka srdcé vcepleno čútnêje je nemogôče z-računmi vö zmeriti i realizálivati. Ár známo, ka ešcê i te nájneosnovlenší pogan má vu sebi čútnêje, šteromí zadosta včiniti se pašcí, či bár pôleg svoje zaostánjenosti celô z-primitivním činênjem, sam si narédí bô-

gece, bolvane. Što tak more svedočiti, ka je mesto 1680 — zadosta 20-ti. Pobožnoga čútnêja v-številkaj nemre vöpokázati. Tam nevalá matematična regula, ka je dvakratdvê štiri.

Tê 20 popév je zdá v-Moskvi indašnji prvi krščanov skrivni verski žítek stvôrilo. Da pop nesmi mrtveca na brútv sprevoditi i njemi blagoslova ponúdiť : Família k-popi odnesé toga mrtelnoga eden řalat gvanta, žegnjáti ga dá i v-škrinjó položí i tak dobí verník dúševno mirovnost, ka njegovoga mrtveca té blagoslov skôz sprevája oni vrát do konca one pôti, štera ete zblôdjeni žítek doli zapré. — Ete ôzdaleč dáni blagoslov se nam bár smêha vrêden bidť vídi, ali dônok je pa jáko fontošén vu obarvanji verske občútnosti, ár je smrt i ka po smrti nasledúje, je vsákoga verskoga mišlênja eden začétni punkt. Ali nê samo smrt, nego žítek túdi jeste i tô je rávno znamenito, ka po telikom pregánjanji, kaštinganji je vu rusoskom národí versko občútnêje itak tak krepko. Zdávati hížnike je popi túdi prepovêdano i da záročniki nesmíjo pred popa idť, si na tom dônok zmorejó i rêšenja pôť náidejo : Skrivomá záročne prstanke pošlejo k-popi, štere on žegnja i tak verske občútnosti pár brezi vse dvojnosti stôpi pred svet-skoga česníka k zdávanji, ár je Boží blagoslov žnjím pri začétki nôvoga živlênja. Pop nesmi decé včiti na verevadlúvanje, štero je ta nájteškêša prepoved. — Natô túdi náidejo izjêmo. Pop skrivomá v-peovnicaj, na hížmostnicaj, v-gúmna j po nočáj vküpprihájanje drží i vči rêč Božo i zgája deco vu verskom včênjê.

Z-1680 cerkvéo jeste ešcê 20. — Tô je túdi uspê, šteri bár nika ne znamenúje. Z-tém je samo lí tô mogôče posvedošiti, ka je to nasprotno pravica. — Z-tém bi se tô svedočilo, kak je totá v-Rusíji versko občútnêje, geto kak dela svedočíjo, je v-Rusíji dnesdén verska občútnost dosta čistêša, kak je býla v-stáre Rusíje vrêmeni. **Ovo 1680 i 20-ti števílk billánc!** — Inda je v-Rusíji v-církev hód za volo divata bio, pôleg návade. Verske ceremunie so se v-dosta préčimbaj za form volo činíle. Ali vu vezdášnjem vrêmeni, med pregánjanjem, vu nevarnostaj je verska občútnost práva, znotrêšnja postála, tak da dnesdén 20 cerkvéo več pobožnosti, istínsko Bogá iskanja znamenúje, kak níгда 1680. Štero nam svedóči, ka so se tí brezvere bodóči komuništie globoko vkanilí i preračúnali.

Tô delo je pa jáko razmeto, kakšté se skrovno vídi. Vse je zaman, lúdem je potrebno vadlúvanje, brez njega nemrejo bidť i záto túdi nedopústíjo, ka bi njím té dúševní kinč vkrajvzéli. Zaman je vsa svetska môč i nakanênje, k tomi je ešcê sovjeta môč preslaba !

Písma naši domačinov z tühine.

Banko Zoltán (Sebeborci-Francija) nam tople pozdrave pošila, žalosti ga, ka že 8 mese-cov je nej mogao biti v evang. Božoj hiži. Zato z velikim hrepenenjem primle vsáko numero Dúševnoga Lista, po štirikrát ga prečtê Drági prijáteo je njemi túdi Evangeličanski kalendarí, vu šterom dosta lépoga čtenjá má. Na različne cerkvene cile je poslaol 70 frankov dára. Pozdráv-la celo puconsko faro, nadale reditele i naroč-nike Dúševnoga Lista. (Istinska hvála za vse; želénje radevôle spunjeno. Red.)

Sever Štefan (Šalamenci-Nemčija) se za-hvaljúje na rédnom pošilanjí Dúševnoga Lista, ár či je bár v evangeličanskoi držávi, léhko po-vê: v srcl našega evangeličanskoga vadlúvánja, itak njemi je dúša nemirna bila brez našega Dúševnoga Lista. Ali kak ga je v rôke dôbo, nej samo njegva vústa nego več vúst se je z etimi rečmi zglásilo: hvála Bôgi! tú je náš Dú-ševni List, šteri bô nam gláso rêč Božo vu slo-venskom jeziki. Pozdrávla red tela i vse svoje veredománje. (Jáko me je obéselilo čedno pismo štero li za volo zmenkanja prostora nemoremo v celoti objáviti. Jezuš, te dober pastér, z vami vsigdár boji! Boži dúh svêti bojdi vam obeseli-tel! Boži blagoslov bojdi na celoí evangeličan-skoi partiji! Red.)

Správišče orsačke cêrkve.

Naša orsačka cêrkev je svoje IV. správišče 1938 maja 10. i 11. mela v gostolúbnoj fari Se-kič, blúzi Novoga Vrbása. Od stráni našega se-nioráta so nazôči bíli: pôleg čésti Luthár Ádám puconski dúhovnik; kak seniorátni odposlanci pa Škalič Šándor lendavski dúhovnik, Darvaš Aladár soboški pom. dúhovnik, Lípič Józef pe-trovski inšpektor i Vértész Aladár hodoški kántor.

Pred začétkom správišča je bila boža slúž-ba. Liturgijo so držáli Dr. Bornikoel beogradski dúhovnik, predgo pa Walter sinjor. Na podlági Žolt. 119, 169 so spomináli različne pogúbel-nosti, za šteri volo bi se tóžiti meli pred lícem Božim; ali či je rêč Boža posvét nogam našim i svetlost na stezi našoj, té pôleg Jan. 16, 33b se lahko trôštamo Bože pomôči.

Správišče so D. Dr. Popp púšpek ôdprli z pozdrávlačími rečámi na vse navzôče; po-sebno so pozdrávľali genenátnoga pooblasténca

Gustáv Adolfa drúštva g. Dr. Kubitz a i odpos-lanca kalavinske cêrkve g. Weimann sinjora. Z-srcá so želeli, naj se po etom správišči oživé vadlúvánjska delavnost vu vsê nami i réd pos-táne vu cêrkvi, ár je Bôg túdi redá Bôg. Nadale so se z táljemájočimi rečámi spômenoli z žalostí našega cerkvenoga presidenta Dr. Roth Vilmoša, kí so pred krátkim zgúbili svoj veren žitka pár...

Pred správišče so položili g. púšpek svoje naznanilo, vu šterom na 65 drukani stránaj raz-právľajo vsáko znamenito dugovánje cerkvenoga žitka. Z toga naznanila se túdi vídi, kak verno delaven i skrbľivi so náš višji pastér. Prestor nam nedovolí, ka bi naznanilo podrobno spoz-nati dáti, li ništerno drobtino vzememo žnjega. Poráčajo, naj se vu vsêj gmánaj decinske Bože slúžbe i biblijske vóre držijo. Zapôved časa je, naj se delo med mladínov túdi povsédik začne. Pri razprávľanjí „naša cêrkev i držáva“ nagláša-jo, ka naše lúdstvo verno spunjáva svoje dúžnosti prôti višjoj oblásti i domovíni, zahtévamo pa túdi za svojo cêrkev popolno priznánje ino z drúgimi verami gíhno obrambo i glihno podpé-ranje vu praksi. Mi ščémo biti, ka so očáki bíli, evangeličáni. Bivatek naše cêrkvi je položeni vu evangeliúmi, dotično vu verevadlúvánjski pisalaj, zato se nesmê želeti od naše cêrkvi nikaj takš-ega, ka se protívi z-têmi.

Želénje naše more biti, da vu šoláj, vu šteri je primeren račun šolárov evangeličanske vere, bodo evangeličanske vučne moči. Dnes ešče vu bivši evangeličanski verski šoláj túdi navéčše rim. katholičanske vučítele mámo, šteri našo cêr-kev pravzaprav niti nepoznajo.

Razprávľanje dnévnoga redovéka je dvá dni trpelo. Fontošnêša skončanja naše cerkveno lú-dstvo zvê z protokulomov. Na veliko zadovoláči-no nam lahko slúži, ka ništerna naša špeciálna zathêvanja so na primeren náglas najšla. Prešti-mani smo bíli túdi z têm, ka so vsi naši odpo-slanci zvoljeni bíli vu edno, ali drúgo nazavúpnost.

Prvi večér je lépo, návučno predávánje bílô vu cêrkvi od mladinskoga pitanja. Vsa predáva-nja so nás ogvúšala od velike fontošnosti dela-nja med mladínov, da naj bodejo žnjê vrédne kotrige našoj cêrkvi.

Drúgi večér je pa melo sejo sodstvo or-sačke cêrkve, na šteroi je túdi razpráva bíla od apelacije vučagomilanskí verníkov. Cerkveno sod-stvo je vučagomilančarov dotêšnje privilegije na mestí nihálo.

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „On se je nej nihao brezi svedôstva, dosta dobra činěči, z nebés dávajôči nam deždžovje i vrěměna sád nosěča.“ (Ap. Dj. 14, 17.)

Nesreča Dr. Stiegler dŭhovnika. Őročen dŭševni pastér naši slovenski veredománji v Bethlehemi, Dr. Stiegler Ernô so dugši čas trpeli s svojov nogôv. Nê dávno so njim pa mogli amputěratí nogo obri kolena. Z istínskími milŭvanjom si mislímó na njihovo nesrečo; Boží dŭh světi njim darŭj mŏč, da prenosíjo svoj križ z mírovními srcom. Njihove gmánare pa prošímó i opomínámó, da svojega dobroga dŭhovnika vu nevŏli njihovej ešče bole lŭbíljo i pošťújejo!

Promocija. G. Škerlak Vladimír, sin bivšega vernoga právdénika naše šínjorije, je na univerzi v Ljubljani promoviral za doktora prava. Gratulěramo!

Zdávánje je bilo — v Beltinci — v rim. kat. cěrkvi. Őa evangeličanske snehé je kántor puconske fare. Njěna mati je čí evangeličanskoga kántorvučítela i obrpvim je bila žena evang. dŭhovnika. I čí tě rodítelov je reverzáliš dála na škodo naše cěrkvi. Pričakŭjemo, da ete kántor dojpŏtěgne na samoga sebě gleděč zvézane konsekvence — čí se je eto zdávánje zgŏdilo rěsan brezi njegovoga znánja ino vŏle i prŏti obečanji ženina, praj pred svedokoma dánómí.

Turobni glási iz Gor. Slavečke fare. Zadnje mejsce so nás ostavili: 10. maja Šerŭga Mihal, vdovec, veški siromák, iz Dol. Slaveča, vu 55 l. st.; 29. maja Žohar Franc, oženjen, iz Kuzme, vu 67 l. st.; 10. junija Rogač Jozefa, roj Skledar, omožena, iz Serdice, vu 53 l. st. (Tá pokojna verna dŭša nateliko lŭbila svojo cěrkve, ka že betežna notristŏpila kak kotriga vu naše nôvo žensko drŭštvo. Z njŏv je naša cěrkve edno preveč verno kotrigo zgŭbila, njěni mŏž lŭbajŏčo tŭvárišico, njěna deca skrbno mater i njěni ŏa edno podložno čěr. Vrělo je čtěla tŭdi naš D. List.) — Vsi tě preminŏči naj spíjo njihov sladek sen vu ográci mira! — Tě žalŭvajŏči pa si naj počínějo vu Božem ravnánji! Do páviděnja!

Austrija. 1937 leta je v Austriji 7467 osěb přestŏpilo v evangeličansko cěrkve. Iz rim. kat. cěrkvi 5467, od brezkonfesionálcov pa 1836 osěb. Austrijska evangeličanska cěrkve je po zádñji

političnĭ dogodkaj přistŏpila k nemškoj orsačkoj evang. cěrkvi. Ob toj přilíki je nemška evangeličanska zvéza pozdrávno písmo poslála austrijskími evangeličancem, v šterom med drŭgím tŏ právi: „Pozdrávámó evangeličansko cěrkve v Austriji, štera se je zdaj po več stŏletnom přegánjanji i trplěnji ednŏk oslobodila. Pomoč materske cěrkvi se more zdaj povnŏžiti. Na tŏ prošímó vsákoga našega verebrata, naj z svojími áldoví pomága. Evangelioma mantrníkŏv zemla Austrija nas zŏvé. Pokázímó zátŏ, da reformáci-je domovina zarazmí i spuní svoje poslánstvo.“

Romunija. Po 20.-om členi nove držávne ustáve je v cěloj Romuniji notrĭvpelano cěrkveno zdávánje, tak da se prvič cěrkveno zdávánje more vrŭiti i samo potom se lejko oprávi civilno.

Španija. Čí bár v Špáníji žě dugo bratska bojna trpí, Britsko biblijsko drŭštvo je dŏnok na špánskej zemli 1937 leta 36.000 biblij odalo.

Nestřpnost. V pečarovsko šŏlo hŏdi letos 36 evang. otrokov, šteri tĭdensko ednŏk májo versko včěnjě i tŏ vsakí četrtek. Zádñji četrtek (na Tělovo) so pa tŭ zápřli šŏlsko dvoráno pred evang. decŏv i pred puconskími katehetŏm. Gvŭšna vučna mŏč se je praj ešče z kaštigŏv protíla evang. deci, čí tě děn k verskŏmí vučěnjě přide. Tŭdi drŭga bantŭvanja smŏ slišali, štere zdaj ednŏk zamučímŏ; opomínámŏ pa, ka verskí měr je občínska krstšanska vrědnost. Vu njem se káže Kristušŏv dŭh. Zátŏ dužní smŏ verskí měr nê samo brániti, nego tŭdi slŭžiti! Ešče tŭdi tě, gda mislímŏ, ka pŏleg lítěre prav mámo, neglédájmo samo ta svoja!

Znamenite oblětnice v juníuš měseci. 1834 jun. 2. se narŏdo Carey Vilmoš hěřešen missionar. — 1324 jun. 3. se narŏdo Wicklěf Jánoš. — 1905 jun. 3. je mrŏ Hudson Taylor, hěřešen missionar na Kĭtájskom. — 1902 jun. 4. je mrŏ Karšay Šándor pŭšpek. — 1676 jun. 7. je mrŏ Gerhardt Payel cěrkvení pěsník. — 1632 jun. 8. je mrŏ Mohamed. — 1525 jun. 13. je stŏpo v hižtvo Luther Márton z Bora Katov. — 1520 jun. 15. jn X. Leo pápa překŭno 41 djátk. Luthera. — 325 jun. 19. se je ŏdpro hěřešen žinat v Niceji. — 1843 jun. 19. se narŏdo Špurgeon, hěřešen predgar. — 1606 jun. 23. je sklenjen měr v Beči. — 1854 jun. 23. ga je nstávlena diakoniss nstava v Neuendettelsauji. — 1630 jun. 24. je přišao Gustav Adolf s svojími šeregŏm v Pomeranijo. — 1530 jun. 25. je gŏripřetěto ágoštŏnsko verevadlŭvánje. — 1580 jun.

25. je vödána kniga Concordia, štera je zbirka verevadiľavájski pisal naše ev. cërkeve. — 1914 jun. 28. je vmorjen Franc Ferdinand v Sarajevoji. — 64 jun. 29. so odglavili Pavel apoštola. Poleg tradicije so na istom dnévi rozpétili Petra z glavov doli.

„Vö so djáli mrtvo tëllo v dvorišče...“ V Sobotškom špitáli je mrla edna srmaška evangeličanska ženska. Ali nikákomi (ki je v Ljubljani v špitáli) je bila verna pomočnica i nikákomi nájdraži zemelski kinč: sladka mati; drügim pa sestra (brat je tüdi v špitáli blo), rod itv. Dönok se je nišče nej nagno na njéno škrinjo, ár sin njéni, ki si pri c'glénicaj v Puconci vu težkom deli s'üži vsákdenéšnji krüh i hči njéna, štera na Vaneči slüži, sta li eden dén po tistom, kak so njidva mater pokopali, döbila glás od smrti njéne. Sin je itak prišao na dén sprévoda v špitao, gdé so njemi pravli: Zdaj ránc na cintor neséjo tvojo dobro mamó i tak je bežéč ešče dojšao sprévod na brütivi. — Ka se tó nebi smelo tak goditi, z menom navküper vsáki právi, ki srce i čüť na mesti má. Ár nê samo na papér, nego vu srce spisana povelénja tüdi jesto ino jeste dñes-dén telefon skoron vu vsako obćino i faro vpe-lani. . . . Zakaj pa rávno tüdi záto sobočki evang. dühovniški urad neobraća vékše skrbi na evang. betežnike tamošnjega špitála? Zakaj neobiskávle sistematično pôleg zapövedi Gosponu Ježuš Kristušove ete siröte, darüvávši njim edno-edno trö štajöčo rêč, Düševni List, molitveno knižico: „Zvráči me, Gospodne?“ Etakša evangeližácija je vsigdár celö potrebná i velika je krivda, či se nespunjavle.

Samovolni dári. Na goridržanje Düševnoga Lista: Pavel Franc Pužavci 5 D, Banko Zoltan Sebeborci (Francija) 10 frank, Jošár Jolánka Lemerje 10 D, Dolinar Jolanka Sarajevo 20 Dín. — Na nesprehlivi věnc Luthárove Fjlsár Šarolte: Puconsko fárho žensko drüštvo 100 D, Banko Zoltan Sebeborci (Francija) 10 frank, Jošár Jolánka Lemerje 25 Dín. — Na Dijaški Dom: Škrabán Žigmond Prelog 25 Dín. — Topla hvála všém!

Naši teologušje se vćijo Lepoša Štefan z Šálovec v Erlangeni, Čurman Ludvík z Slaveč tüdi v Erlangeni i Vrečič Vilmoš z Apač v Beči.

Turobni glási. Zádñji mēsec so se z Puconske fare odsellili vu večnost: Žibrik Franc z Krnec star 58 let (bivši čodadoktor, mrô v Sobočkom špitáli), Novák Terezija, roj. Sedonja z Šalamenec, stara 55 let (mrla v Sobočkom špitáli), Cvetko Ivan v Andreji, star 71 l., Godina Ilona na Vaneči, stara 12 l. (blisk je jo vdaro). — Naj májo sladtek grobni sën i blážno goristanénje!

Kleklove Novine so nam na pitanje, v prvéšoj numeri našega lista goridáno, odgovor Bodojove dalé, tó je ognole so se ga, liki máčka vröče kaše.

Ka novoga? Velka povöden, štero je povzročila neregulerana Mura, je napravila milijonske škode po vsej vesnicaj od Cmureka do Legrada. — Cena pšenici je poskočila; naša država je potom Prizada (priviligirana izvozna zadruga) prisiljena küpiti v inozemstvi 1000 vagonov pšenice do nove žétve — Češka je par letnikov rezervistov mobilizirala zavolo napetosti z Nemcami; prišla je v težki finančni položaj.

— Anglija je poslála 2 opazováca na Češko, šteriva sta študirala notranji položáj národnih manjšin, oba sta svetovala kak Angliji tak Českoj, naj se naprávi zvezna država po švicarskom sistemí. — Amerikanski Slováci so nedávno s posebnov deputacijov prinesli vodji Slovákov Hlinki izvirno pittsburgsko pogodbo, štero so pred 20 letmi sklenoli Čehi i Slováci v takšo formo, ka je Slovaška samostojni del države. To pogodbo, štero je podpisao tüdi pokojni prezident Masaryk, so sledi Čehi ne šćeli zdržati, ár je bila sklenjena v nedelo i ne na delavni den. — V Českom se pripravla zákon za triletno vojaško slüžbo.

— Hitler, ka naj povékša národno imánje, je prepovedao na pokopališćaj postávlati kripte i drágocene križe, za šteri penez praj dosta siromákov lahko živé. On, ki je v civilni arhitekt (stavbenik), je tüdi posebne načrte napravo za zidavo hiš. — V Špániji Frankovci náglo napredüjejo proti Valenciji, štero rdeči že prázniyo. — V Breslavi je mrô vodja evangeličanov v gornjoj Sileziji Dr. Hermann Vosz, ki je dosta pregánjanja pretrpo od katoličanske poljske oblásti. Naš škof g. D. Dr. Popp so v imeni naše cërkeve tamošnjim bratom izrázili sožalje. — Dne 1. i 2. junija se je v Beči vršila velka konferenca cërkvénih voditelov za jugovzhodni del Evrope, gdé so tüdi tao vzéli naš g. škof D. Dr. Popp, ki so podrobno informácijo dáli od položája naše cërkeve v Jugoslaviji. Nedávno so se müdili tüdi v Beogradi, gdé so obiskali pravoslávno patriarha Gabriela i netránjega ministra Dr. Korošća. — V Grázi je prestopo iz katoličanske vere v našo vero založnik knjig Stoecker Leopold, ki je med drügimi tüdi vödao románe evang. pisátelja i pesnika Itzinger Károla. — Na vogrskom z velkov ceremoniov nasijo „desnico“ Števan kralá po vékši varašáj; ár je ta ceremonija popolnoma katoličkoga značája, jo evangeličani i kalavini ignorirajo, čeravno je bio tüdi njihov krao.

Evangelium v Itáliji

Naprejdáva: SILVÁNUS.

V Mailandi nájdeme proferosa itálijanske literature Coello Secundo Curione-ja, ki ešte kak mladénec je od Biblije napisao: „Biblija je ta práva závezka lada, vu šteroj so Bože reči oznanjene“. — V Istriji je naskrivoma püšpek Vergerius Pavel delo za Evangelium. Kak pápe legát, je na Nemško prišao, gde se je na tak malo protivio za evangeličanski návuk, ka ga je Rim z jeretništvom potvárjao i ga nazájpózvao. Naj se od potvárjanja reši, je edno knigo šteo písati prôti nemškim reformátorom i je začao njé spiske študirati. Ali eta študija ga je osvedočila, ka je evangeličansko včenjé to právo. Na tó je vu čista tihom začao delati, kak pápinski püšpek vu evangeličanskem dñhi, rávno kak njegov istoga mišlénja brat Pole püšpek. Sledí je z Itálie mogo pobegnúti.

Vu dvorí princa z Ferrare, šteroga mláda žena je francuskoga kralá hči Renata bila (rojena 1510), se je od leta 1527 eden precí lépi króž, prijátelov evangelioma združilo. Ta mláda princeza je razmila svojega možá vrélost tak obrnúti za umetništvo i znánje, ka je pri tom vu dvor združila hérašnje zevčenjáke, ki so žnjóv istoga dñhá bili. Tě so živeli v Ferrari z tála, kak vzgojitelji princa decé, z tála kak vučitelje na cvetéčoj univerzi i z tála kak kotrige voskěšega króža ti zevčeni vu dvorí. Túdi Kálvin je bio tri mēsece dugo v Ferrari, pod iménom Charles a' Heppesville i do smrti je ostano princeze Renate taráčnik, štero je z písmami včio, opominao i tróštao. V Ferrari je najso goriprijéje francuski pobegnjenec, pesnik Marot túdi, ki je Žoltáre dollobrno na francuski jezik. Na dale Curione, Flaminio, Morato, oča Olimpije Morate. Olimpija, kak prijátelkinja princeze čeri, je preštimano mes to mēla. Vu začétki je na telko navdúšena bila za módrost stároga veka, ka je právla: „Nega vékšega kinča za človeka, kak znanstvenost“. Ali sledi požalúje tó i erčé: „Vu mojoj zevčenoj gizdosti sem zgúbila čúténje za božanska“. — Gdase je pregánjanje začnólo, je odišla z svojim možom, edním nemškim zdravnikom, na Nemško, gde je vu 29 leti starosti mrla, kak: „eden rétki i lépi cvět na drěvi Evangelioma v Itáliji“. Njé vera, štero je med vnógimi križi gedrno ob-

držála, se krátko pred njénov smrtjóv vu tej rečáj osvedóči: „Žé od sedem lét mao je protivnik nē popústo, naj me od práve vere vkrajodvrné i zdaj se tak vidi, ka je vse svoje pisce na mēne vóstrélo. Ali jas ne nájdem vu mojem srdcínka drúgo, kak mēr Jezuš Kristuša!“

Od Ferrare na južno, v Bologni nájdeme francšškánskoga profesa Mollia-ja, ki je na velko navdúšenost svoji posluhšávcov razlágao Pavel apoštola epištóle i odkrito vópovedao svoja mišlénja; od zaslužnosti z del, obri odpústkóv i purgatoriuma. Za toga volo je obtoženi bio pri pápi, bio v Rim pozváni, gde se je hráno i gde so njemi za ednók odpústili, ár toga časa so ešte Contarini i drúgi bōgšega mišlénja kardináli bili vu čésti. Vu sōdbi se glási: „Od njega napredáno včenjé je bár po sv. Pismi i istinsko, ali za ednók na nevarnost za rimski stoi se ne smejo več nazveščávati. Mollio more po etom-toga nē več obri pavelski písem, nego od Aristotelesa filozofije napredávánje držati“.

Kak na severnom kráji z Ferrare, tak na južnom z Nápolá so se širile ideje evangeličanskoga návuka. Gláva ednoga z plemeniti i zevčeni lúdi nastánjenoga, takzvánoga „bláženoga drúštva“ je Juan Valdez bio. „Te odličeni mōž“ — kak tó Curione erčé, — „je od Bogá bio odlóčeni za vučítela za plemenite i znamenite lúdi“. Rojen vu Špániji okóli 1490., študirao na universi Alcalá. Pun talenta, lúbezni i z plemenite famílie, je precí lúbezni postano kak vučítelom, tak svojim šolskim prijátelom. Pri veselom talenti dñnok se je grozio od vsakšega prōstoga, gnúsnoga. Zadosta bogat na tó, naj se njemi je nē potrešno skrbeti za krúh, je doségno edno obšúrno zevčenosť, rávno kak njegov brat Alfonso, ki je vu diplomáciji lépe náshaje doségno, posebno z V. Károl casarom. 1521 je túdi na Wormskom gjuléši bio, od šteroga etak piše ednomi svojemí prijáteli: „Nē je tak, kak nikáki mislijo, ka je z tem konec, jas tak mislim, ka se je tá tragédija samo zdaj začnóla“.

(Nadáljávánje pride.)

Čti vsáki dēn z Biblije! Či bi od záročnika dobila vsáki dēn písmo, jeli je nebi prečtēla? Z-lúběznosti! Ešče bole z z-lúběznosti do Bogá.